

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia 2014 r.

w sprawie wprowadzenia programu zwalczania wścieklizny

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się program zwalczania wścieklizny (*Rabies*) na 2015 r., który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513, z 2013 r. poz. 1287 oraz z 2014 r. poz. 29.

PROGRAM ZWALCZANIA WŚCIEKLIZNY (RABIES)

1. Identyfikacja programu

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: Wścieklizna (*Rabies*)

Wniosek o współfinansowanie na rok: 2015

2. Dane historyczne dotyczące sytuacji epizootycznej w zakresie wścieklizny

W okresie międzywojennym oraz w pierwszych latach po II wojnie światowej głównym nosicielem wścieklizny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej były psy. Wprowadzenie w 1949 r. obowiązkowego szczepienia psów przeciwko wścieklicznie pozwoliło na znaczne ograniczenie występowania tej choroby. Liczba zachorowań na wściekliznę wśród zwierząt obniżyła się z ponad 3600 w 1946 r. do 73 w 1956 r. Problem wścieklizny pojawił się ponownie, kiedy zaczęto rejestrować coraz więcej przypadków tej choroby w środowisku zwierząt wolno żyjących. W latach 1946 – 1956 wśród zwierząt dzikich zgłaszano rocznie od 1 do 6 przypadków wścieklizny. W 1957 r. nie zanotowano żadnego takiego przypadku, natomiast w latach następnych zauważalny był wzrost zachorowań wśród zwierząt dzikich – w szczególności u lisów. Pod koniec lat siedemdziesiątych liczba zachorowań u zwierząt dzikich przekraczała liczbę zachorowań u zwierząt domowych.

W 1990 r. w Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono 2045 przypadków wścieklizny, w tym 1668 przypadków wśród zwierząt dzikich (1374 przypadki u lisów). Najwięcej przypadków tej choroby zanotowano w ówczesnych województwach: poznańskim (157), opolskim (139), koszalińskim (133), szczecińskim (130), bydgoskim (123) oraz słupskim (103). Pojedyncze przypadki odnotowano w lubelskim, łomżyńskim, łódzkim oraz przemyskim, natomiast nie odnotowano ich w białkopodlaskim.

W 1991 r. stwierdzono 2287 przypadków wścieklizny, w tym 1864 u zwierząt dzikich, z czego 1513 przypadków u lisów. Wścieklizny nie odnotowano

w ówczesnym województwie lubelskim, a pojedyncze przypadki wystąpiły w przemyskim, łódzkim, łomżyńskim oraz krośnieńskim.

W 1992 r. stwierdzono 3084 przypadki wścieklizny, w tym u zwierząt dzikich 2549, z czego 2079 u lisów.

Z uwagi na rozprzestrzenianie się wścieklizny w 1993 r. rozpoczęto akcję doustnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie.

W 1993 r. stwierdzono 2648 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 2166 u zwierząt dzikich, z czego 1803 u lisów.

W 1994 r. stwierdzono 2238 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym u zwierząt dzikich 1788, z czego 1506 u lisów.

W 1995 r. stwierdzono 1973 przypadki wścieklizny u zwierząt, w tym 1528 u zwierząt dzikich, z czego 1280 u lisów.

W 1996 r. stwierdzono 2527 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 2064 u zwierząt dzikich, z czego 1779 u lisów.

W 1997 r. stwierdzono 1494 przypadki wścieklizny u zwierząt, w tym 1239 u zwierząt dzikich, z czego 1091 u lisów.

Efektom nieustającego przeprowadzania szczepień w zachodniej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był spadek liczby przypadków wścieklizny, a także brak jej występowania od dłuższego czasu na terenach województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego.

W 1998 r. stwierdzono 1329 przypadków wścieklizny zwierząt, w tym 1120 u zwierząt dzikich, z czego 927 u lisów.

W 1999 r. stwierdzono 1148 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 721 u lisów.

W 2000 r. stwierdzono 2224 przypadki wścieklizny u zwierząt, w tym 1583 u lisów, a w 2001 r. stwierdzono 2964 przypadki wścieklizny u zwierząt, w tym 2224 u lisów.

W trakcie przeprowadzanych akcji szczepień zaobserwowano „przemieszczanie się” wścieklizny do wschodniej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czyli na obszary nieobjęte do tej pory szczepieniami, oraz występowanie pojedynczych przypadków wścieklizny na terenach przygranicznych z Republiką Czeską.

W 2002 r. liczba przypadków wścieklizny u zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyniosła 1119, z czego 1038 przypadków zanotowano

u zwierząt dzikich, w tym 884 u lisów. W 2002 r. największą liczbę przypadków wścieklizny zanotowano w województwie wielkopolskim – 339.

W 2003 r. stwierdzono 388 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 314 u zwierząt dzikich, z czego 233 u lisów.

W 2004 r. stwierdzono 136 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 114 u zwierząt dzikich, z czego 86 u lisów.

W 2005 r. stwierdzono 138 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 102 u zwierząt dzikich, z czego 84 u lisów.

W 2006 r. stwierdzono 82 przypadki wścieklizny u zwierząt, w tym 63 u zwierząt dzikich, z czego 43 u lisów.

W 2007 r. stwierdzono 70 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 55 u zwierząt dzikich, z czego 42 u lisów.

W 2008 r. stwierdzono 29 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 24 u zwierząt dzikich, z czego 19 u lisów.

W 2009 r. stwierdzono 8 przypadków wścieklizny u zwierząt, w tym 8 u zwierząt dzikich, z czego 6 u lisów.

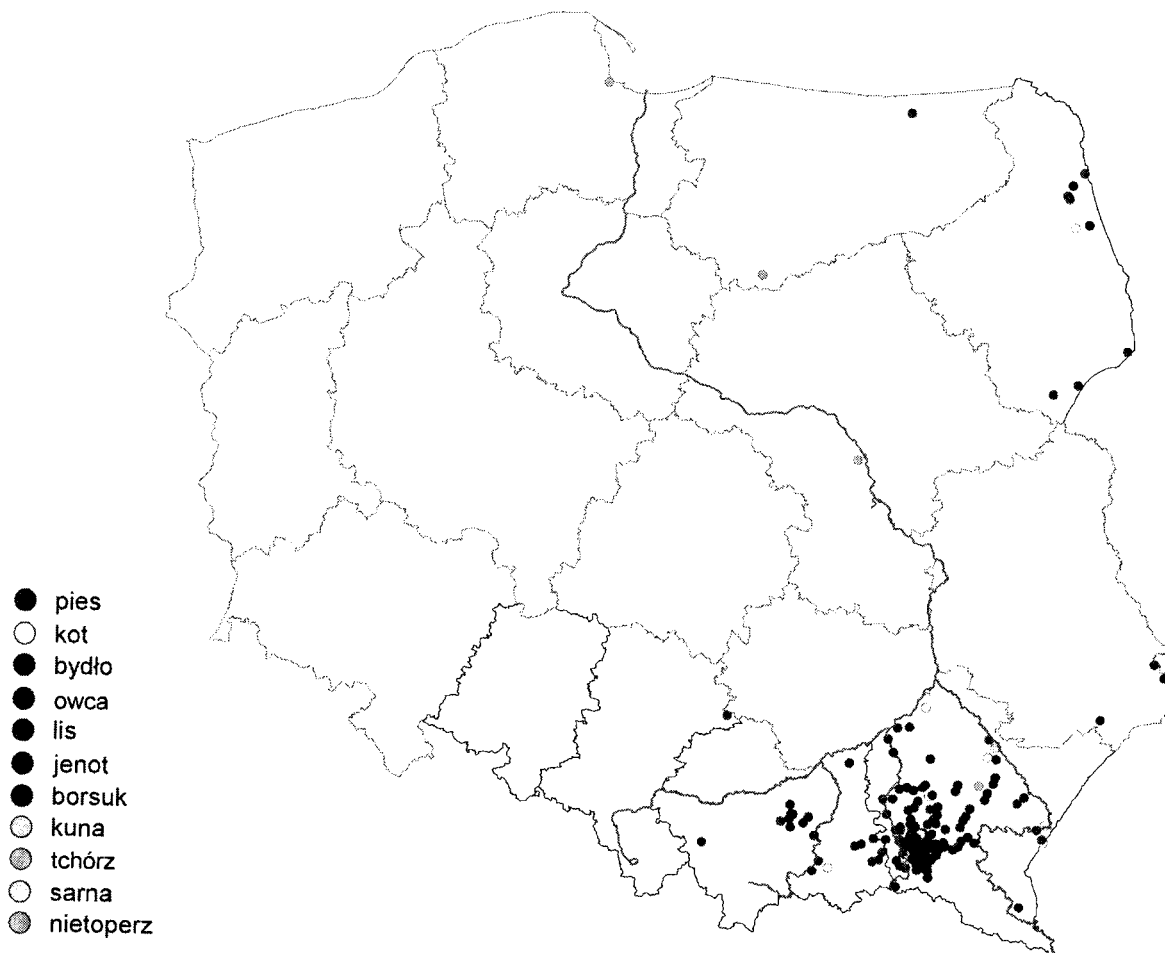
W 2010 r. liczba przypadków wścieklizny ponownie wzrosła. W roku tym odnotowano 151 przypadków, z czego 129 przypadków stwierdzono u zwierząt dzikich, w tym 117 u lisów. W 2010 r. najwięcej przypadków wścieklizny (118) zanotowano w województwie małopolskim. Stwierdzono, że choroba w tym województwie została wywołana przez terenowy szczep wirusa wścieklizny należący do genotypu 1 o nieznanym pochodzeniu. Wariant wirusa wykazywał najwyższe podobieństwo do wariantu NEE. Podejrzewa się, że powódź, która wystąpiła bezpośrednio po wiosennej akcji szczepień, mogła wpłynąć negatywnie na uodpornienie lisów przeciwko wściekliznie w województwie małopolskim.

W 2011 r. stwierdzono 160 przypadków u zwierząt, w tym 126 u zwierząt dzikich, z czego 103 u lisów. W 2011 r. najwięcej przypadków wścieklizny zanotowano w województwie małopolskim (60) i podkarpackim (63).

Ponadto, w 2011 r. wściekliznę odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim. Stwierdzono, iż choroba w tym województwie została wywołana przez terenowy szczep wirusa wścieklizny należący do wariantu NEE genotypu 1 o nieznanym pochodzeniu. Przypuszcza się, że ewentualną przyczyną wystąpienia przypadków wścieklizny w województwie warmińsko-mazurskim mogła być migracja zakażonych dzikich zwierząt z Federacji Rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki), jednak

ze względu na brak dostępnych sekwencji izolatów wirusa z tego obszaru, nie ma możliwości dokonania analizy porównawczej mającej na celu ustalenie ewentualnego pochodzenia wirusa. W 2011 r. w województwie warmińsko-mazurskim stwierdzono 6 przypadków wścieklizny u zwierząt innych niż nietoperze. Natomiast w 2012 r. odnotowano jedynie jeden przypadek wścieklizny u takich zwierząt, który wystąpił w miesiącu lutym u lisa. W związku z otrzymaniem dodatnich wyników badań w kierunku wścieklizny wdrożono środki opisane w ust. 4.4.9 programu. W celu ograniczenia liczby przypadków wścieklizny, na obszarze 1600 km² wokół miejscowości Ryn, podczas jesiennej akcji szczepień lisów w 2011 r. wyłożono zwiększoną liczbę dawek szczepionki (40 dawek na 1 km²) przy jednoczesnym zastosowaniu odległości przelotowej 500 m podczas dystrybucji szczepionki z samolotu. Natomiast w 2012 r. w celu eliminacji wścieklizny w województwie warmińsko-mazurskim w wiosennej i jesiennej akcji szczepień lisów na obszarze na północ od linii wyznaczonej wzdłuż szerokości geograficznej 53° 50' N wyłożono zwiększoną liczbę dawek szczepionki (30 dawek na 1 km²) przy jednoczesnym zastosowaniu odległości przelotowej 500 m podczas dystrybucji szczepionki z samolotu.

W 2012 r. stwierdzono 257 przypadków u zwierząt, w tym 219 u zwierząt dzikich, z czego 200 u lisów. W 2012 r. najwięcej przypadków wścieklizny zanotowano w województwie małopolskim (24) i podkarpackim (213).

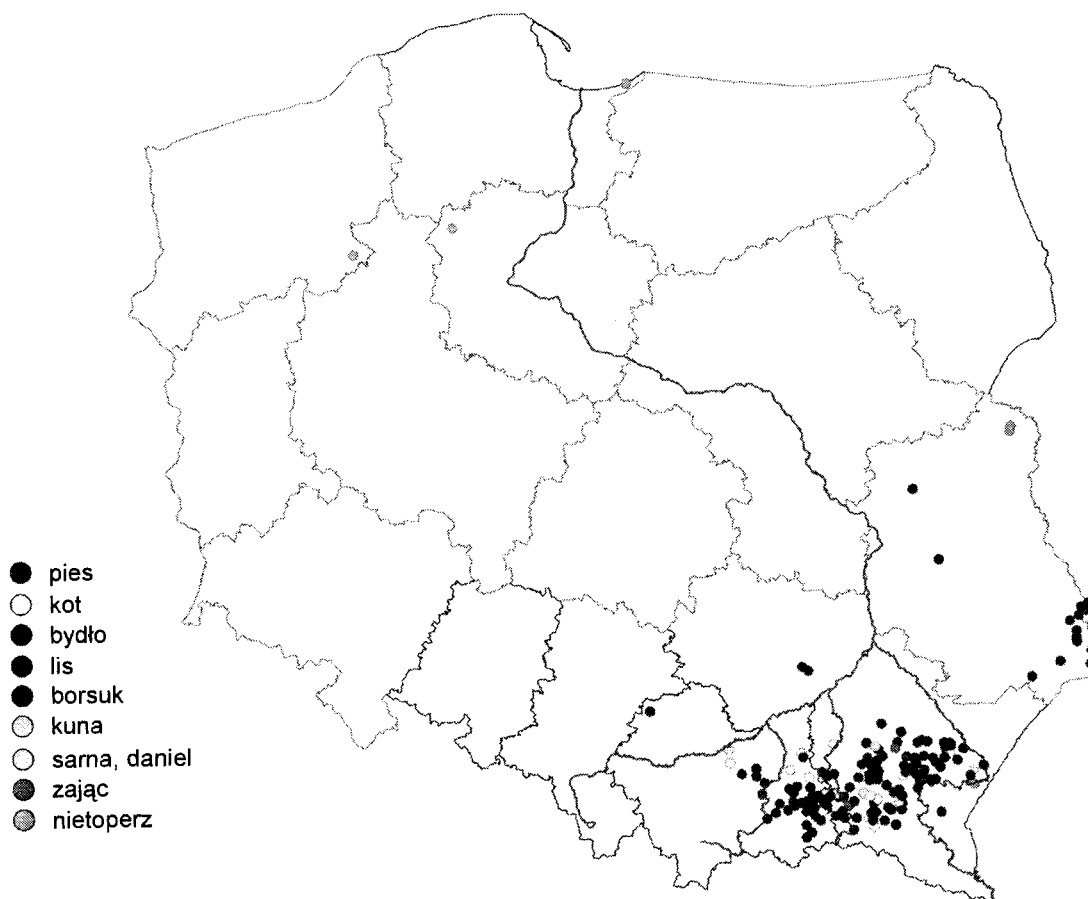

Rys. 1. Lokalizacja ognisk wścieklizny stwierdzonych w 2012 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Każdy punkt oznacza ognisko wścieklizny, w związku z tym więcej niż jeden przypadek mógł wystąpić w jednym punkcie.

W 2012 r. zanotowano znaczący wzrost liczby przypadków wścieklizny w województwie podkarpackim, co jest kontynuacją trendu zaobserwowanego w 2011 r. Stwierdzono, że choroba w tym województwie została wywołana przez terenowy szczep wirusa wścieklizny należący do genotypu 1. Sytuacja epizootyczna w województwie podkarpackim jest prawdopodobnie konsekwencją sytuacji epizootycznej

w województwie małopolskim, która stała się niekorzystna w odniesieniu do wścieklizny od sierpnia 2010 r. W celu ograniczenia liczby przypadków wścieklizny, na terenie całego województwa podkarpackiego, podczas wiosennej i jesiennej akcji szczepień lisów w 2012 r. wyłożono zwiększoną liczbę dawek szczepionki (30 dawek na 1 km²) przy jednoczesnym zastosowaniu odległości przelotowej 500 m podczas dystrybucji szczepionki z samolotu. Ponadto, zastosowano środki opisane w ust. 4.4.9 programu.

W 2013 r. stwierdzono 204 przypadki u zwierząt, w tym 162 u zwierząt dzikich, z czego 136 u lisów. W 2013 r. najwięcej przypadków wścieklizny zanotowano w województwie małopolskim (58) i podkarpackim (121).

Rys. 2. Lokalizacja ognisk wścieklizny stwierdzonych w 2013 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Każdy punkt oznacza ognisko wścieklizny, w związku z tym więcej niż jeden przypadek mógł wystąpić w jednym punkcie.

W 2014 r. do końca miesiąca lutego stwierdzono 23 przypadki wścieklizny w województwie małopolskim, 3 przypadki w województwie podkarpackim, 1 przypadek w województwie świętokrzyskim oraz 1 przypadek w województwie lubelskim.

Szczegółowe dane dotyczące występowania wścieklizny u zwierząt w Polsce w latach 2008–2013 zawierają załączniki nr 1–6 do programu.

Na przełomie 1991 r. i 1992 r. opracowano założenia do programu zwalczania wścieklizny w Rzeczypospolitej Polskiej.

W pierwszym etapie realizacji programu zwalczania wścieklizny wykładanie szczepionki przeciwko wściekliźnie miało objąć teren położony w pasie

przygranicznym z Republiką Federalną Niemiec (Szczecin, Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra, Jelenia Góra, Wałbrzych, Legnica, Opole, Wrocław, Poznań, Piła, Leszno i Koszalin), gdzie wścieklizna u lisów wystąpiła endemicznie i przypadki tej choroby stwierdzano najczęściej. Zaproponowano wykładanie szczepionki dwa razy w roku – wiosną i jesienią – po 16 dawek (przynęt) na 1 km². Wykładanie szczepionki miało być przeprowadzane ręcznie. Stopniowo akcja miała być rozszerzana o kolejne województwa w kierunku wschodnim. Wraz z wykładaniem szczepionki miała być prowadzona kontrola szczepień określająca wskaźnik przyjęcia szczepionki przez lisy oraz wskaźnik nabytej odporności.

Jednak w 1992 r. zmieniono sposób podawania szczepionki z wykładania ręcznego na rozrzucanie z samolotów, a liczbę województw objętych szczepieniem zmniejszono z 12 do 6. Odstąpiono od rozrzucania szczepionki w ówczesnych województwach: opolskim, wrocławskim, leszczyńskim, pilskim, poznańskim oraz koszalińskim. Ostatecznie w Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczęto program szczepień lisów przeciwko wściekliznie w 1993 r.

W 1994 r. obszar szczepień został powiększony o 6 ówczesnych województw: koszalińskie, słupskie, pilskie, katowickie, bielsko-bialskie i skierniewickie.

W 1995 r. obszar szczepień został powiększony o kolejne 10 ówczesnych województw: gdańskie, bydgoskie, konińskie, leszczyńskie, poznańskie, kaliskie, wrocławskie, opolskie, częstochowskie oraz warszawskie.

W 1996 r. obszar szczepień został powiększony o dalsze 4 ówczesne województwa: krośnieńskie, nowosądeckie, elbląskie i piotrkowskie.

W 1997 r. obszar szczepień został powiększony o województwo krakowskie.

W 1998 r. obszar szczepień został powiększony o kolejnych 5 województw: tarnowskie, sieradzkie, radomskie, łódzkie oraz lubelskie – 1 gmina.

W 1999 r. zmieniony został podział administracyjny państwa z 49 województw na 16 i wówczas szczepieniami objęto w całości województwa: dolnośląskie, lubuskie, zachodniopomorskie, wielkopolskie, śląskie, pomorskie, opolskie i małopolskie, natomiast częściowo województwa: kujawsko-pomorskie, lubelskie, łódzkie, warmińsko-mazurskie, mazowieckie i podkarpackie. W województwach podlaskim i świętokrzyskim nie prowadzono szczepień.

W 2000 r. obszar szczepień nie uległ zmianie. W wyniku gwałtownego wzrostu zachorowań zwierząt na wściekliznę na obszarach, gdzie nie prowadzono szczepień lisów przeciwko wściekliznie oraz na granicy „obszaru szczepionego” z „obszarem

nieszczepionym” w 2001 r. wprowadzono zmodernizowany program szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie, w którym to w akcji wiosennej zrezygnowano ze szczepień w zachodniej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie od dłuższego czasu nie odnotowywano przypadków wścieklizny u zwierząt. Obszar objęty szczepieniami to:

- 1) w województwie zachodniopomorskim powiat wałecki;
- 2) w województwie dolnośląskim powiaty: dzierzoniowski, ząbkowicki i kłodzki;
- 3) w województwie mazowieckim powiaty: warszawski zachodni, gostyniński, sochaczewski, żyrardowski, grodziski, pruszkowski, piaseczyński, grójecki, białobrzegi, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński, lipski, kozienicki, sierpecki, płoński, nowodworski, ciechanowski, mławski, żuromiński, przasnyski, ostrołęcki, makowski, legionowski i pułtuski;
- 4) w województwie lubelskim gmina Janowiec i część gminy Puławy;
- 5) w województwie podkarpackim powiaty: bieszczadzki, brzozowski, dębicki, jasielski, kolbuszowski, krośnieński, łańcucki, mielecki, ropczycki, rzeszowski, sanocki, strzyżowski i tarnobrzeski w całości oraz powiat jarosławski, leżajski, niżański, przemyski, przeworski i stalowowolski w części na południe od linii rzeki San;
- 6) województwo warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie, wielkopolskie, małopolskie, opolskie, śląskie, łódzkie i świętokrzyskie;
- 7) województwo pomorskie, z wyjątkiem powiatów: słupskiego, lęborskiego i bytowskiego.

Natomiast w akcji jesiennej 2001 r. szczepieniami objęto większość terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem województwa podlaskiego, części województwa lubelskiego i podkarpackiego.

Od 2002 r. akcja szczepień obejmuje całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w latach 2010–2012 wiosennej akcji szczepień nie przeprowadzono w województwie dolnośląskim. Ponadto, w 2013 r. wiosennej akcji szczepień nie przeprowadzono w województwie dolnośląskim i lubuskim.

3. Opis przedłożonego programu

Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn.

zm.), wścieklizna należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (załącznik nr 2 do ustawy).

Lisy wolno żyjące na obszarach określonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, podlegają obowiązkowemu szczepieniu ochronnemu przeciwko wścieklicznie, przeprowadzanemu przez wojewódzkiego lekarza weterynarii.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie (Dz. U. poz. 1737) szczepionka jest rozrzucana z samolotu lub śmigłowca lub wykładana ręcznie dwa razy do roku na obszarach lasów oraz we wszystkich miejscach bytowania lisów wolno żyjących. Szczepionka może być podana raz w roku, jeżeli na terenie województwa nie stwierdzono wścieklizny w okresie dwóch kolejnych lat. Natomiast szczepień ochronnych nie przeprowadza się, jeżeli na terenie województwa nie stwierdzono wścieklizny w okresie co najmniej trzech kolejnych lat.

W przypadku stwierdzenia wścieklizny na terenie województwa, w którym nie stwierdzono wścieklizny w okresie co najmniej trzech kolejnych lat, wojewódzki lekarz weterynarii wyznacza obszar o promieniu co najmniej 50 km od ogniska wścieklizny, zwany dalej „strefą ochronną”. Szczepienia ochronne w strefie ochronnej przeprowadza się dwa razy do roku przez okres trzech kolejnych lat od dnia stwierdzenia wścieklizny w tej strefie. Szczepienia ochronne w strefie ochronnej można przeprowadzić raz w roku, jeżeli w strefie ochronnej nie stwierdzono wścieklizny w okresie dwóch kolejnych lat.

Natomiast w przypadku istnienia ryzyka przeniesienia wścieklizny z innej części województwa lub z innego województwa, lub z obszaru położonego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wojewódzki lekarz weterynarii może wyznaczyć na terenie województwa obszar o szerokości co najmniej 50 km, na którym przeprowadza się szczepienia ochronne.

Jeżeli na obszarach, na których przeprowadzono szczepienia ochronne, wystąpiła katastrofa naturalna w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 333) mogąca

ujemnie wpłynąć na podjęcie szczepionki przez lisy lub stwierdzono pogorszenie sytuacji epizootycznej w odniesieniu do wścieklizny, dopuszcza się przeprowadzenie dodatkowych szczepień ochronnych.

Liczba dawek szczepionki nie może być mniejsza niż 20 dawek na 1 km² powierzchni, na której przeprowadza się szczepienia ochronne.

Na konieczność przeprowadzania lub częstotliwość szczepień ochronnych lisów wolno żyjących nie ma wpływu występowanie wścieklizny u nietoperzy.

Badania monitoringowe wykonywane w celu określenia efektywności doustnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie przeprowadza się na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813, z późn. zm.). Zgodnie z tym rozporządzeniem, w celu kontroli wścieklizny pobiera się do badań tkankę mózgową, surowicę i żuchwę od 8 lisów odstrzelonych na każdym 100 km² obszaru, na którym lisy wolno żyjące zostały objęte szczepieniem ochronnym przeciwko wścieklicznie. Natomiast w celu izolacji i określenia szczepu wirusa wścieklizny do badań przesyła się tkankę mózgową lisów wolno żyjących, u których w badaniu laboratoryjnym potwierdzono wścieklicznę.

Realizacja programu w odniesieniu do gatunków zwierząt wrażliwych na wścieklicznę, innych niż lisy wolno żyjące polega na zwalczaniu wścieklizny zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2005 r. w sprawie zwalczania wścieklizny (Dz. U. Nr 13, poz. 103).

4. Środki przewidziane w programie

4.1. Skrócony opis środków przewidzianych w programie

Rok: 2015

- kontrola
- badania
- szczepienia

zwalczanie, kontrola lub monitorowanie

4.2. Organizacja, nadzór i rola wszystkich zainteresowanych stron biorących udział w programie

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, a w przypadku programu współfinansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii Europejskiej.

Organem odpowiedzialnym za nadzór i koordynację działań zapewniających realizację programu jest na poziomie krajowym Główny Lekarz Weterynarii.

Odpowiedzialność terenowych organów Inspekcji Weterynaryjnej za realizację programu została określona w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 256) wyznaczono jako krajowe laboratorium referencyjne dla wścieklizny Laboratorium Zakładu Wirusologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Zgodnie z art. 56 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, szczepienia ochronne lisów wolno żyjących przeprowadzają wojewódzcy lekarze weterynarii.

Diagnostyka wścieklizny przy wystąpieniu podejrzenia tej jednostki chorobowej jest przeprowadzana przez laboratoria, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, z wykorzystaniem następujących badań:

- 1) immunofluorescencji odcisków mózgowych z monowalentnym koniugatem antynukleokapsydowym;
- 2) izolacji wirusa wścieklizny na myszach;
- 3) izolacji wirusa wścieklizny na kulturach komórkowych neuroblastomy;
- 4) genotypizacji izolatów wirusa wścieklizny.

Badania monitoringowe w celu sprawdzenia skuteczności szczepienia lisów wolno żyjących są przeprowadzane przez laboratoria, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. Monitoring wykonuje się przy zastosowaniu:

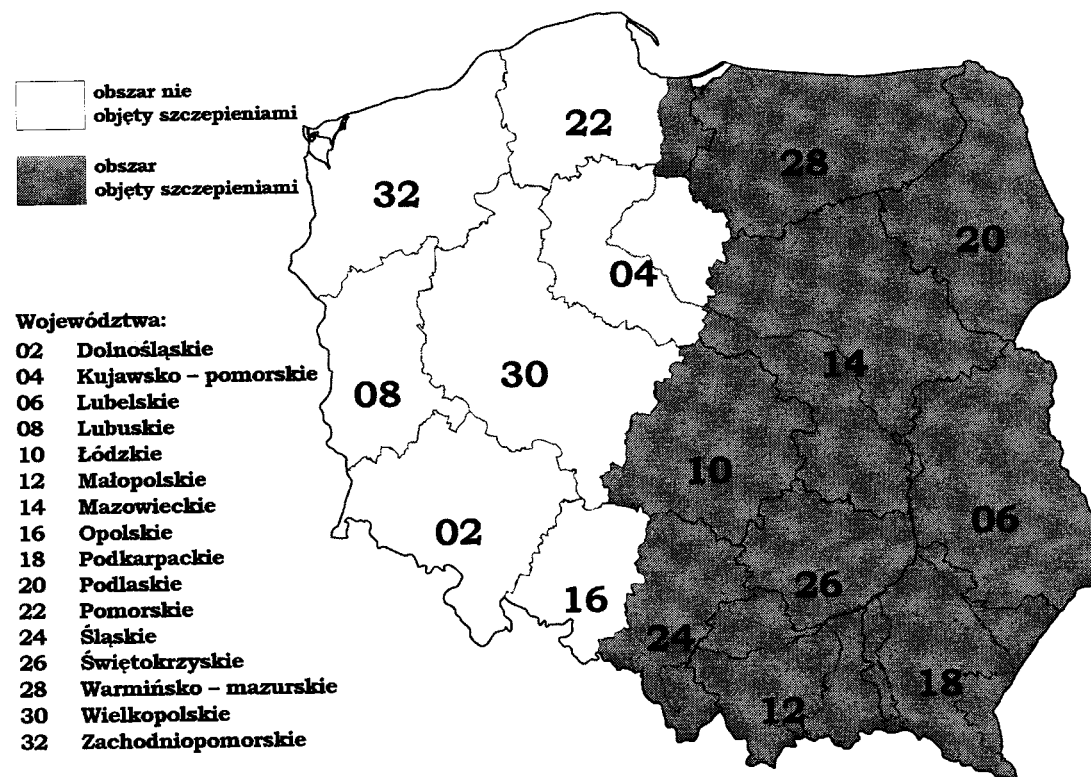
- 1) immunofluorescencji odcisków mózgowych – badanie w kierunku wścieklizny;
- 2) szlifów kostnych żuchwy – badanie na obecność markera (TC – tetracyklin);
- 3) testu seroneutralizacji (RFFIT – rapid fluorescent focus inhibition test) – określenie miana przeciwciał wirusa wścieklizny w surowicy (skrzep z serca lub płyn z klatki piersiowej);
- 4) testu ELISA – określenie miana przeciwciał wirusa wścieklizny w surowicy;
- 5) zbierania i analizowania danych epidemiologicznych na temat zdiagnozowanych przypadków wścieklizny na obszarze objętym szczepieniem.

4.3. Opis regionów administracyjnych Rzeczypospolitej Polskiej, na których program ma być wdrożony

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Województwo	Całkowita powierzchnia województwa - km ²	Powierzchnia objęta doustnym szczepieniem lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie – km ²
dolnośląskie	19 947	0
kujawsko-pomorskie	17 972	0
lubelskie	25 122	22 208
lubuskie	13 988	0
łódzkie	18 219	16 970
małopolskie	15 183	15 183
mazowieckie	35 558	32 069
opolskie	9 412	0
podkarpackie	17 845	16 211
podlaskie	20 187	19 175
pomorskie	18 310	2 402 ^{a)}
śląskie	12 334	10 131
świętokrzyskie	11 710	10 501
warmińsko-mazurskie	24 173	21 483
wielkopolskie	29 827	0
zachodniopomorskie	22 892	0
Razem	312 679	166 333

a) Dotyczy obszaru położonego na wschód od rzeki Wisły (powiat kwidzyński, malborski, nowodworski i sztumski).

Rys. 3. Mapa obszarów objętych szczepieniem w 2015 r.

Szczepienia lisów wolno żyjących przeciwko wściekliźnie obejmą całe województwo lubelskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podkarpackie, podlaskie, śląskie, świętokrzyskie oraz warmińsko-mazurskie, a także część województwa pomorskiego położoną na wschód od linii rzeki Wisły.

W przypadku wystąpienia sytuacji, o której mowa w § 3 ust. 1, lub sytuacji, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliźnie, powierzchnia objęta doustnym szczepieniem lisów wolno żyjących przeciwko wściekliźnie może ulec zmianie.

4.4. Opis środków przewidzianych w programie

4.4.1. Powiadomienie o chorobie

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, wścieklizna należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 42 ww. ustawy w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby obowiązek niezwłocznego zawiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dotyczy posiadaczy zwierząt oraz wszystkich osób mających kontakt ze zwierzętami, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych. Wójt (burmistrz lub prezydent miasta) niezwłocznie informuje organ Inspekcji Weterynaryjnej o otrzymaniu zawiadomienia. Podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej niezwłocznie informuje organ Inspekcji Weterynaryjnej o otrzymaniu zawiadomienia, jeżeli na jego podstawie podejrzewa wystąpienie choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania.

4.4.2. Zwierzęta i populacja zwierząt objęte programem

Na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programem objęte są wszystkie gatunki zwierząt wrażliwych na wściekliznę, przy czym doustnym szczepieniem przeciwko wściekliznie objęta jest jedynie populacja lisów wolno żyjących na obszarze określonym w ust. 4.3 programu.

4.4.3. Identyfikacja zwierząt i rejestracja gospodarstw

Nie dotyczy.

4.4.4. Kwalifikacja zwierząt i stad

Nie dotyczy.

4.4.5. Zasady przemieszczania zwierząt

Nie dotyczy.

4.4.6. Zastosowane badania i plany pobierania próbek

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do diagnostyki wścieklizny i nadzoru nad programem szczepień wykorzystywane są następujące badania i analizy:

1) badania serologiczne:

- a) test seroneutralizacji (RFFIT), zgodnie z podręcznikiem OIE (Rozdział 2.1.13. B.2.b),
- b) test ELISA;

2) badania wirusologiczne i immunochemiczne:

- a) immunofluorescencja odcisków mózgowych z monowalentnym koniugatem antynukleokapsydowym (FAT - fluorescent antibody test), zgodnie z podręcznikiem OIE (Rozdział 2.1.13 B.1.c.i) – test w kierunku wścieklizny,
- b) różnicowanie szczepów wirusa wścieklizny,
- c) izolacja wirusa:

- na myszach (MIT - mouse inoculation test), zgodnie z podręcznikiem OIE (Rozdział 2.1.13 B.1.c.ii),
- w hodowli komórek mysiej neuroblastomy (RTCIT - rapid tissue culture infection test), zgodnie z podręcznikiem OIE (Rozdział 2.1.13 B.1.c.ii);

3) inne badania – badanie na obecność markera (TC).

Monitoring szczepień w Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje przeprowadzenie następujących badań:

- 1) test seroneutralizacji (RFFIT)/test ELISA w celu określenia poziomu uodpornienia lisów wolno żyjących, a tym samym efektywności szczepień doustnych;
- 2) badanie na obecność markera (TC) w celu określenia poziomu podjęcia szczepionki przez lisy wolno żyjące;
- 3) różnicowanie szczepów wirusa wścieklizny w celu rozróżnienia terenowych szczepów wirusa od szczepów szczepionkowych.

Badania monitoringowe (RFFIT/ELISA, TC) wykonywane w celu określenia efektywności doustnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt. Zgodnie z tym rozporządzeniem w celu kontroli wścieklizny pobiera się do badań tkankę mózgową, surowicę i zuchwę od 8 lisów odstrzelonych na każdym 100 km² obszaru, na którym lisy zostały objęte szczepieniem ochronnym przeciwko wściekliznie. Natomiast w celu izolacji i określenia szczepu wirusa wścieklizny do badań przesyła się tkankę mózgową lisów wolno żyjących, u których badaniem laboratoryjnym potwierdzono wściekliznę.

Ponadto, do badań diagnostycznych w kierunku wścieklizny pobiera się tkankę mózgową zwierząt podejrzanych o wściekliznę, które padły lub zostały zabite. Dotyczy to wszystkich gatunków zwierząt wrażliwych na wściekliznę na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wiek lisów odstrzelonych w ramach programu monitoringu określany jest w podziale na młode i dorosłe zwierzęta. Wyniki badań monitoringowych są analizowane, biorąc pod uwagę również ten czynnik.

Badania monitoringowe (RFFIT/ELISA, TC) wykonywane w celu określenia efektywności doustnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie

Województwo	Całkowita powierzchnia województwa – km ²	Powierzchnia objęta programem szczepień – km ²	Całkowita powierzchnia bytowania lisów wolno żyjących na terenie województwa, z której lisy powinny zostać odstrzelone i dostarczone do badań monitoringowych – km ²	Liczba lisów, które powinny zostać odstrzelone w ramach programu monitoringu, w ciągu roku – 8 lisów/100 km ²
1	2	3	4	5 = (4 x 8/100)
dolnośląskie	19 947	0	0	0
kujawsko-pomorskie	17 972	0	0	0
lubelskie	25 122	22 208	22 208	1 777
lubuskie	13 988	0	0	0
łódzkie	18 219	16 970	16 970	1 358
małopolskie	15 183	15 183	15 183	1 215
mazowieckie	35 558	32 069	32 069	2 566

opolskie	9 412	0	0	0
podkarpackie	17 845	16 211	16 211	1 297
podlaskie	20 187	19 175	16 754	1 340
pomorskie	18 310	2 402 ^{a)}	2 402 ^{a)}	192 ^{a)}
śląskie	12 334	10 131	10 131	810
świętokrzyskie	11 710	10 501	10 500	840
warmińsko-mazurskie	24 173	21 483	21 483	1 719
wielkopolskie	29 827	0	0	0
zachodniopomorskie	22 892	0	0	0
RAZEM	312 679	166 333	163 911	13 114

^{a)} Dotyczy obszaru położonego na wschód od rzeki Wisły (powiat kwidzyński, malborski, nowodworski i sztumski).

W przypadku wystąpienia sytuacji, o której mowa w § 3 ust. 1, lub sytuacji, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie, powierzchnia objęta programem szczepień może ulec zmianie, a w związku z tym zmianie może ulec liczba lisów, które powinny zostać odstrzelone w ramach monitoringu, oraz liczba badań diagnostycznych określona w ust. 7.1.1 programu.

4.4.7. Zastosowane szczepionki i programy szczepień

Stosowane szczepionki zgodne z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE), Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) oraz standardami Unii Europejskiej (Raport Komitetu Naukowego ds. Zdrowia Zwierząt i Ochrony Zwierząt przyjęty w dniu 23 października 2002 r.) dopuszczone zostały do stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z odrębnymi przepisami

krajowymi. Szczepionkami obecnie zarejestrowanymi w Rzeczypospolitej Polskiej są Fuchsoral (SAD B19) i Lysvulpen (SAD Bern). Jest dostępna także szczepionka Rabigen SAG2 (SAG2) zarejestrowana w Europejskiej Agencji Leków (EMA). Szczepionki używane w akcji szczepień są wybierane w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.). W celu kontroli jakości szczepionka jest poddawana badaniu w kierunku określenia miana wirusa wścieklizny w Krajowym Laboratorium Referencyjnym.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie szczepionka jest rozrzucana z samolotu lub śmigłowca lub wykładana ręcznie dwa razy do roku na obszarach lasów oraz we wszystkich miejscach bytowania lisów wolno żyjących. Szczepionka może być podana raz w roku, jeżeli na terenie województwa nie stwierdzono wścieklizny w okresie dwóch kolejnych lat. Natomiast szczepień ochronnych nie przeprowadza się, jeżeli na terenie województwa nie stwierdzono wścieklizny w okresie co najmniej trzech kolejnych lat.

W przypadku stwierdzenia wścieklizny na terenie województwa, w którym nie stwierdzono wścieklizny w okresie co najmniej trzech kolejnych lat, wojewódzki lekarz weterynarii wyznacza obszar o promieniu co najmniej 50 km od ogniska wścieklizny, zwany dalej „strefą ochronną”. Szczepienia ochronne w strefie ochronnej przeprowadza się dwa razy do roku przez okres trzech kolejnych lat od dnia stwierdzenia wścieklizny w tej strefie. Szczepienia ochronne w strefie ochronnej można przeprowadzić raz w roku, jeżeli w strefie ochronnej nie stwierdzono wścieklizny w okresie dwóch kolejnych lat.

Natomiast w przypadku istnienia ryzyka przeniesienia wścieklizny z innej części województwa lub z innego województwa, lub z obszaru położonego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wojewódzki lekarz weterynarii może wyznaczyć na terenie województwa obszar o szerokości co najmniej 50 km, na którym przeprowadza się szczepienia ochronne.

Jeżeli na obszarach, na których przeprowadzono szczepienia ochronne, wystąpiła katastrofa naturalna w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej mogąca ujemnie wpłynąć na podjęcie szczepionki przez

lisy lub stwierdzono pogorszenie sytuacji epizootycznej w odniesieniu do wścieklizny, dopuszcza się przeprowadzenie dodatkowych szczepień ochronnych.

Na konieczność przeprowadzania lub częstotliwość szczepień ochronnych lisów wolno żyjących nie ma wpływu występowanie wścieklizny u nietoperzy.

Odległości między liniami przelotowymi, na których wykonywany jest zrzut szczepionki z samolotu/śmigłowca, wynoszą 500 m. Samoloty wyposażone są w system GPS i system rejestrujący zrzut szczepionki, aby umożliwić stwierdzenie, czy samoloty/śmigłowce poruszają się zgodnie z wcześniej ustalonymi liniami oraz udokumentowanie, że na danej linii została wyłożona przewidziana liczba dawek szczepionki. W okresie dystrybucji szczepionki wojewódzki lekarz weterynarii codziennie otrzymuje dane dotyczące jej zrzutu i sprawdza, czy zrzut szczepionki odbył się prawidłowo. Wyłożenie ręczne szczepionki odbywa się w miejscach bytowania lisów wolno żyjących na obszarach, na których zrzut szczepionki z samolotu/śmigłowca nie jest możliwy lub nie jest możliwe jego optymalne wykonanie. Dystrybucja szczepionki odbywa się w województwach. Szczepionka jest przechowywana i transportowana w warunkach określonych przez producenta.

W części województwa mazowieckiego, podlaskiego, śląskiego i warmińsko-mazurskiego liczba dawek szczepionki rozrzucana z samolotu/śmigłowca wynosi 25 dawek na 1 km² powierzchni, na której przeprowadza się zrzut szczepionki. Natomiast w całym województwie małopolskim, podkarpackim i świętokrzyskim oraz w części województwa lubelskiego liczba dawek szczepionki rozrzucana z samolotu/śmigłowca wynosi 30 dawek na 1 km² powierzchni objętej zrzutem szczepionki. Na pozostałym obszarze objętym szczepieniami liczba dawek szczepionki rozrzucana z samolotu/śmigłowca wynosi 20 dawek na 1 km².

Liczba dawek szczepionki wykładana ręcznie wynosi 30–40 dawek na 1 km² powierzchni, na której stosuje się ten rodzaj dystrybucji szczepionki.

Województwo	Rok stwierdzenia ostatniego przypadku wścieklizny u zwierząt innych niż nietoperze ^{a)}	Rok stwierdzenia ostatniego przypadku wścieklizny u nietoperzy ^{a)}
dolnośląskie	2005	2006
kujawsko-pomorskie	2004	2013
lubelskie	2014	2013
lubuskie	2005	-
łódzkie	2002	2005
małopolskie	2014	-
mazowieckie	2004	2012
opolskie	2007	2004
podkarpackie	2014	2013
podlaskie	2012	2010
pomorskie	2008	2013
śląskie	2012	2006
świętokrzyskie	2014	-
warmińsko-mazurskie	2012	2012
wielkopolskie	2007	2010
zachodniopomorskie	2004	2013

^{a)} Dane za okres od 1 stycznia 2002 r. do 28 lutego 2014 r.

W przypadku wystąpienia sytuacji, o której mowa w § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wścieklicznie, liczba akcji szczepień w poszczególnych województwach, określona w ust. 7.3.2 programu może ulec zmianie.

4.4.8. Informacje i ocena dotycząca środków bezpieczeństwa biologicznego (zarządzanie i infrastruktura) obowiązujących w zaangażowanych gospodarstwach

Nie dotyczy.

4.4.9 Środki w przypadku wyniku dodatniego

Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2005 r. w sprawie zwalczania wściekliczyny w przypadku stwierdzenia choroby powiatowy lekarz weterynarii wyznacza ognisko choroby oraz obejmuje je nadzorem, niezwłocznie powiadamia państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o wyznaczeniu ogniska choroby oraz wyznacza obszar zagrożony wokół ogniska choroby.

Powiatowy lekarz weterynarii podejmuje również pozostałe czynności, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2005 r. w sprawie zwalczania wściekliczyny.

4.4.10. System odszkodowań dla właścicieli zwierząt poddanych ubojowi i zabitych

Nie dotyczy.

4.4.11. Kontrola wdrażania programu i sprawozdawczość

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, a w przypadku programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji zgodnie z przepisami Unii Europejskiej.

5. Korzyści programu

Celem programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest spadek liczby przypadków wścieklizny u zwierząt.

Szacunkowe koszty programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków zaplanowanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2015.

6. Dane epidemiologiczne dotyczące rozwoju choroby w ciągu ostatnich pięciu lat

6.1. Rozwój choroby:

6.1.1. Dane dotyczące stad

Nie dotyczy.

6.1.2. Dane dotyczące zwierząt

Nie dotyczy.

6.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

6.2.1. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2013

Region	Gatunek/kategoria zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	1 077	123
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	21 412	12
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	43	1
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	75	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	17 049	12 805
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	21 547	18 541

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	2 489	67
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	448	2
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	980	1
Razem				65 120	

Rok: 2012

Region	Gatunek/kategoria zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	1 156	176
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	21 822	24
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	70	0
Terytorium	Lisy wolno żyjące	Badanie	RTCIT	50	0

Rzeczypospolitej Polskiej		mikrobiologiczne lub wirusologiczne			
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 714	13 271
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	FAVN	73	39
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	21 976	19 141
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	2 599	57
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	573	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	853	2
Razem				65 886	

Rok: 2011

Region	Gatunek/kategoria zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	1 290	80
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	22 299	22
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	90	3
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	80	53
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 130	12 823
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	22 421	19 393
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	2 619	57
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub	MIT	735	0

Polskiej		wirusologiczne			
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	607	18
Razem				66 271	

Rok: 2010

Region	Gatunek/kategoria zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	980	102
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	23 178	15
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	98	1
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	112	72
Terytorium Rzeczypospolitej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 319	13 855

Polskiej					
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	22 486	20 047
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	2 551	34
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	920	3
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	437	6
Razem				67 081	

Rok: 2009

Region	Gatunek/kategoria zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	932	4
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	22 221	2

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	107	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	7	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 805	13 738
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	22 096	19 604
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	2 310	2
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	826	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta inne niż lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	208	0
Razem				65 512	

6.3. Dane dotyczące zakażenia

Nie dotyczy.

6.4. Dane dotyczące statusu stad pod koniec każdego roku

Nie dotyczy.

6.5. Dane dotyczące programów szczepień lub leczenia

Nie dotyczy.

6.6. Dane dotyczące dzikich zwierząt

6.6.1. Oszacowanie liczebności populacji dzikich zwierząt

Rok: 2013

Region	Gatunek zwierząt	Metody szacowania	Szacunki liczebności populacji
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Statystyki myśliwskie, wskaźnik nocnego liczenia, liczenie lisich jam	213 300
Razem			213 300

Rok: 2012

Region	Gatunek zwierząt	Metody szacowania	Szacunki liczebności populacji
Terytorium Rzeczypospolitej	Lisy wolno żyjące	Statystyki myśliwskie, wskaźnik	209 200

Polskiej		nocnego liczenia, liczenie lisich jam	
Razem			209 200

Rok: 2011

Region	Gatunek zwierząt	Metody szacowania	Szacunki liczebności populacji
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Statystyki myśliwskie, wskaźnik nocnego liczenia, liczenie lisich jam	211 900
Razem			211 900

Rok: 2010

Region	Gatunek zwierząt	Metody szacowania	Szacunki liczebności populacji
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Statystyki myśliwskie, wskaźnik nocnego liczenia, liczenie lisich jam	198 300
Razem			198 300

Rok: 2009

Region	Gatunek zwierząt	Metody szacowania	Szacunki liczebności populacji
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lis wolno żyjące	Statystyki myśliwskie, wskaźnik nocnego liczenia, liczenie lisich jam	203 300

Razem	203 300
-------	---------

6.6.2. Nadzór nad chorobami i inne badania w odniesieniu do dzikich zwierząt

Rok: 2013

Region	Gatunki zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	1 077	123
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	21 412	12
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	43	1
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	75	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	17 049	12 805

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	21 547	18 541
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta wolno żyjące inne niż lisy	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	776	25
Razem				61 979	

Rok: 2012

Region	Gatunki zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	1 156	176
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	21 822	24
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	70	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	50	0
Terytorium Rzeczypospolitej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 714	13 271

Polskiej					
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	FAVN	73	39
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	21 976	19 141
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta wolno żyjące inne niż lisy	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	782	19
Razem				62 643	

Rok: 2011

Region	Gatunki zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	1 290	80
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	22 299	22
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	90	3

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	80	53
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 130	12 823
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	22 421	19 393
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta wolno żyjące inne niż lisy	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT - badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	865	23
Razem				63 175	

Rok: 2010

Region	Gatunki zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT - badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	980	102
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT – badanie w kierunku wścieklizny w ramach monitoringu	23 178	15

Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	98	1
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	112	72
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 319	13 855
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	22 486	20 047
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta wolno żyjące inne niż lisy	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT - badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	801	12
Razem				63 974	

Rok: 2009

Region	Gatunki zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba przebadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT - badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	932	4
Terytorium	Lisy wolno żyjące	Badanie	FAT – badanie w kierunku	22 221	2

Rzeczypospolitej Polskiej		mikrobiologiczne lub wirusologiczne	wścieklizny w ramach monitoringu		
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	MIT	107	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	RTCIT	7	0
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Badanie serologiczne	RFFIT	16 805	13 738
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Lisy wolno żyjące	Inne badanie	TC	22 096	19 604
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Zwierzęta wolno żyjące inne niż lisy	Badanie mikrobiologiczne lub wirusologiczne	FAT - badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	751	2
Razem				62 919	

6.6.3. Dane dotyczące szczepień lub leczenia dzikich zwierząt

Rok: 2013

Choroba: Wścieklizna

Gatunek zwierząt: Lisy wolno żyjące

Region (województwo)	Powierzchnia (km ²)	Program szczepienia lub leczenia		
		liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która zostanie wyłożona lub podana	liczba akcji	całkowita liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która została wyłożona lub podana
dolnośląskie	16 044,98	320 898	1	320 898
kujawsko-pomorskie	16 533,40	662 400	2	662 400
lubelskie	22 441,00	1 145 280	2	1 145 280
lubuskie	13 054,00	261 080	1	261 080
łódzkie	16 970,00	678 800	2	678 800
małopolskie	15 183,00	910 980	2	910 980
mazowieckie	32 069,00	1 290 060	2	1 290 060
opolskie	8 000,00	320 000	2	320 000
podkarpackie	16 133,00	968 800	2	968 800
podlaskie	19 175,00	978 260	2	978 260

pomorskie	16 559,00	662 360	2	662 360
śląskie	10 130,50	447 220	2	447 220
świętokrzyskie	10 500,00	420 000	2	420 000
warmińsko-mazurskie	21 483,00	1 140 000	2	1 140 000
wielkopolskie	27 637,66	1 105 506	2	1 105 506
zachodniopomorskie	20 000,00	800 000	2	800 000
RAZEM	281 913,54	12 111 644		12 111 644

Rok: 2012

Choroba: Wścieklizna

Gatunek zwierząt: Lisy wolno żyjące

Region (województwo)	Powierzchnia (km ²)	Program szczepienia lub leczenia		
		liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która zostanie wyłożona lub podana	liczba akcji	całkowita liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która została wyłożona lub podana
dolnośląskie	15 958,00	319 160	1	319 160
kujawsko-pomorskie	16 533,40	662 400	2	662 400
lubelskie	22 441,00	1 145 280	2	1 145 280
lubuskie	13 054,00	522 160	2	522 160
łódzkie	16 970,00	678 800	2	678 800

małopolskie	15 183,00	910 980	2	910 980
mazowieckie	32 069,00	1 290 060	2	1 290 060
opolskie	8 000,00	320 000	2	320 000
podkarpackie	16 133,00	967 980	2	967 980
podlaskie	18 162,00	951 720	2	951 720
pomorskie	16 559,00	662 360	2	662 360
śląskie	10 130,50	447 220	2	447 220
świętokrzyskie	10 500,00	420 000	2	420 000
warmińsko-mazurskie	21 483,00	1 200 000	2	1 200 000
wielkopolskie	27 637,66	1 105 506	2	1 105 506
zachodniopomorskie	20 000,00	800 000	2	800 000
RAZEM	280 813,56	12 403 626		12 403 626

Rok: 2011

Choroba: Wścieklizna

Gatunek zwierząt: Lisy wolno żyjące

Region (województwo)	Powierzchnia (km ²)	Program szczepienia lub leczenia		
		liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która zostanie wyłożona lub podana	liczba akcji	całkowita liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która została wyłożona lub podana

dolnośląskie	15 958,00	319 160	1	319 160
kujawsko-pomorskie	16 533,40	662 400	2	662 400
lubelskie	22 441,00	988 400	2	988 400
lubuskie	13 054,00	522 160	2	522 160
łódzkie	16 970,00	678 800	2	678 800
małopolskie	15 183,00	910 980	2	910 980
mazowieckie	32 069,00	1 282 760	2	1 282 760
opolskie	8 000,00	320 000	2	320 000
podkarpackie	16 133,00	756 420	2	756 420
podlaskie	18 162,00	748 440	2	748 440
pomorskie	16 559,00	662 360	2	662 360
śląskie	10 130,50	405 220	2	405 220
świętokrzyskie	10 500,00	567 000	2	567 000
warmińsko-mazurskie	21 483,00	990 000	2	990 000
wielkopolskie	27 637,66	1 105 506	2	1 105 506
zachodniopomorskie	20 000,00	800 000	2	800 000
RAZEM	280 813,56	11 719 606		11 719 606

Rok: 2010

Choroba: Wścieklizna

Gatunek zwierząt: Lisy wolno żyjące

Region (województwo)	Powierzchnia (km ²)	Program szczepienia lub leczenia		
		liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która zostanie wyłożona lub podana	liczba akcji	całkowita liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która została wyłożona lub podana
dolnośląskie	15 958,00	319 160	1	319 160
kujawsko-pomorskie	16 533,40	662 400	2	662 400
lubelskie	22 441,00	899 150	2	899 150
lubuskie	13 054,00	522 160	2	522 160
łódzkie	16 970,00	678 800	2	678 800
małopolskie	15 183,00	726 840	2	726 840
mazowieckie	32 069,00	1 282 760	2	1 282 760
opolskie	8 000,00	320 000	2	320 000
podkarpackie	16 133,00	645 320	2	645 320
podlaskie	18 162,00	748 440	2	748 440
pomorskie	16 559,00	662 360	2	662 360
śląskie	10 130,50	405 220	2	405 220
świętokrzyskie	10 500,00	567 000	2	567 000
warmińsko-mazurskie	21 483,00	990 000	2	990 000

wielkopolskie	27 637,66	1 105 506	2	1 105 506
zachodniopomorskie	20 000,00	800 000	2	800 000
RAZEM	280 813,56	11 335 116		11 335 116

Rok: 2009

Choroba: Wścieklizna

Gatunek zwierząt: Lisy wolno żyjące

Region (województwo)	Powierzchnia (km ²)	Program szczepienia lub leczenia		
		liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która zostanie wyłożona lub podana	liczba akcji	całkowita liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego, która została wyłożona lub podana
dolnośląskie	15 958,00	638 320	2	638 320
kujawsko-pomorskie	16 533,40	662 400	2	662 400
lubelskie	22 441,00	950 400	2	950 400
lubuskie	13 054,00	522 160	2	522 160
łódzkie	16 970,00	678 800	2	678 800
małopolskie	15 190,00	607 600	2	607 600
mazowieckie	32 717,00	1 308 680	2	1 308 680
opolskie	8 000,00	320 000	2	320 000
podkarpackie	16 133,00	645 320	2	645 320

podlaskie	18 162,00	748 440	2	748 440
pomorskie	18 293,00	731 720	2	731 720
śląskie	10 130,50	405 220	2	405 220
świętokrzyskie	10 500,00	567 000	2	567 000
warmińsko-mazurskie	21 483,00	990 000	2	990 000
wielkopolskie	27 637,66	1 105 506	2	1 105 506
zachodniopomorskie	20 000,00	800 000	2	800 000
RAZEM	283 202,56	11 681 566		11 681 566

7. Założenia programu

7.1. Założenia związane z badaniami

7.1.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Region	Rodzaj badania	Populacja docelowa	Rodzaj próbki	Cel	Liczba planowanych badań
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	FAT – badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny	wszystkie gatunki zwierząt wrażliwych na wściekliznę	mózg	nadzór	3 566
Terytorium Rzeczypospolitej	FAT – badanie w kierunku wścieklizny	lisy wolno żyjące	mózg	monitoring akcji	13 114

Polskiej	w ramach monitoringu				
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	RFFIT/ELISA	lisy wolno żyjące	surowica	monitoring akcji	13 114
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	TC	lisy wolno żyjące	zuchwa	monitoring akcji	13 114
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	MIT	wszystkie gatunki zwierząt wrażliwych na wściekliznę	mózg	nadzór	491
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	RTCIT	wszystkie gatunki zwierząt wrażliwych na wściekliznę	mózg	nadzór	1 055
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Różnicowanie szczepów wirusa wścieklizny	lisy wolno żyjące	mózg	monitoring akcji	136
Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	Miareczkowanie szczepionki	lisy wolno żyjące	szczepionka	badanie szczepionki	45
RAZEM					44 635

7.1.2. Założenia w zakresie badania stad i zwierząt

7.1.2.1. Założenia w zakresie badania stad

Nie będą prowadzone.

7.1.2.2. Założenia w zakresie badań zwierząt

Nie będą prowadzone.

7.2. Założenia w zakresie kwalifikacji stad i zwierząt

Nie będą prowadzone.

7.3. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

7.3.1. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

Nie będą prowadzone.

7.3.2. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia dzikich zwierząt

Region (województwo)	Powierzchnia (km ²)	Cele programu szczepienia lub leczenia		
		liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego planowana do wyłożenia lub podania w ramach akcji	planowana liczba akcji	całkowita liczba dawek szczepionki lub produktu leczniczego planowana do wyłożenia lub podania
lubelskie	22 208	569 400	2	1 138 800
łódzkie	16 970	339 400	2	678 800

małopolskie	15 183	461 530	2	923 060
mazowieckie	32 069	643 205	2	1 286 410
podkarpackie	16 211	493 540	2	987 080
podlaskie	19 175	443 375	2	886 750
pomorskie	2 402	48 040	2	96 080
śląskie	10 131	213 460	2	426 920
świętokrzyskie	10 501	315 100	2	630 200
warmińsko-mazurskie	21 483	495 000	2	990 000
Razem		4 022 050		8 044 100

8. Szacunkowa analiza kosztów realizacji programu¹⁾

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Jednostka	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł ³⁾	Koszt jednostkowy w euro ²⁾	Kwota całkowita w euro ²⁾	Wniosek o dofinansowanie z funduszy Unii (tak/nie)
1. Badania laboratoryjne – w 2015 r.								
Koszt pobierania próbek	Dzikie zwierzęta	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	14 967	49,86	746 254, 62	12,53	187 536,51	tak
Koszt pobierania próbek	Domowe zwierzęta	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	1 713	113,89	195 093,57	28,62	49 026,06	tak
Koszt analizy	Test: immunofluorescencja odcisków mózgowych - badanie przy wystąpieniu podejrzenia wścieklizny (wszystkie zwierzęta wrażliwe na wściekliznę)	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	3 566	63,13	225 121,58	15,86	56 556,76	tak
Koszt analizy	Test: immunofluorescencja odcisków mózgowych -	Indywidualna	13 114	44,31	581 081,34	11,13	145 958,82	tak

	badanie w ramach monitoringu (lisy wolno żyjące)	próbka/badanie zwierzęcia						
Koszt analizy	Test: RFFIT/ELISA (lisy wolno żyjące)	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	13 114	71,20	933 716,80	17,89	234 609,46	tak
Koszt analizy	Test: TC (lisy wolno żyjące)	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	13 114	7,72	101 240,08	1,94	25 441,16	tak
Koszt analizy	Test: izolacji wirusa na myszach (wszystkie zwierzęta wrażliwe na wściekliznę)	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	491	158,87	78 005,17	39,92	19 600,72	tak
Koszt analizy	Test: RTCIT (wszystkie zwierzęta wrażliwe na wściekliznę)	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	1 055	246,61	260 173,55	61,96	65 367,80	tak
Koszt analizy	Test: sekwencjonowanie wirusa (różnicowanie szczepów wirusa wścieklizny)	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	136	150,41	20 455,76	37,79	5 139,44	tak

	u lisów wolno żyjących)							
Koszt analizy	Test: mianowanie żywej szczepionki	Indywidualna próbka/badanie zwierzęcia	45	342,28	15 402,60	86,00	3 870,00	tak
2. Szczepienie - w 2015 r.								
Zakup szczepionki	Doustne szczepienia dzikich zwierząt	Dawka szczepionki	8 044 100	2,25	18 099 225,00	0,57	4 585 137,00	tak
Koszty dystrybucji	Doustne szczepienia dzikich zwierząt	Dawka szczepionki	8 044 100	1,28	10 296 448,00	0,32	2 574 112,00	tak
3. Czyszczenie i dezynfekcja – w 2015 r.								
Czyszczenie i dezynfekcja	Czyszczenie i dezynfekcja powierzchni	Metr kwadratowy powierzchni	3 320	2,99	9 926,80	0,75	2 490,00	nie
4. Inne koszty – w 2015 r.								
Koszty utylizacji	Utylizacja odpadów	Kilogram odpadów	152 952	2,77	423 677,04	0,70	107 066,40	nie

	laboratoryjnych							
Koszty materiałów	Materiały weterynaryjne i informacyjne	Sztuka	143 529	0,53	76 070,37	0,13	18 658,77	nie
Koszt obserwacji	Obserwacja zwierzęcia podejrzanego o wściekliznę	Obserwacja	21 435	175,44	3 760 556,40	44,08	944 854,80	nie
RAZEM					35 822 448,68		9 025 425,70	

¹⁾ Wszystkie wartości są podane bez VAT.

²⁾ Wyliczenie kosztów według kursu 1 euro = 3,98 zł (zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 2 października 2014 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw).

³⁾ Szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków zaplanowanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2015.

Załączniki do programu zwalczania wścieklizny (*Rabies*)

Przypadki wścieklizny Kraj:

Rzeczpospolita Polska (POL)

Okres sprawozdawczy(kwartał/rok):

Załącznik nr 1

I - IV 2008

Obszar	Przypadki wścieklizny										Zwierzęta wolno żyjące													
	Zwierzęta domowe																							
Województwo	pies	kot	bydło	koń	owca	koza	świnia	bezdolny pies	inne		lis	jerot	szop	wilk	borsuk	kuna	inne łasicowate	inne mięsożerne	dzik	sarna	jeleń	daniel	inne	nietoperz
dolnośląskie																								
kujawsko-pomorskie																								
lubelskie		1									6													
lubuskie																								
łódzkie																								
małopolskie																								
mazowieckie																								
opolskie																								
podkarpackie	1										8													
podlaskie			1								3	1												
pomorskie											1													3
śląskie																								
świętokrzyskie																								
warmińsko-mazurskie			2								1	1												
wielkopolskie																								
zachodniopomorskie																								
Razem	1	1	3								19	2												3

Zwierzęta domowe

5

Zwierzęta wolno żyjące

24

RAZEM

29

Przypadki wścieklizny

Kraj:

Rzeczpospolita Polska (POL)

Okres sprawozdawczy(kwartał/rok):

I - IV

2009

Obszar	Przypadki wścieklizny										Zwierzęta wolno żyjące													
	Zwierzęta domowe																							
Województwo	pies	kot	bydło	koń	owca	koza	świnia	bezdolny pies	inne		lis	jenot	szop	wilk	borsuk	kuna	inne łasicowate	inne mięsożerne	dzik	sarna	jeleń	daniel	inne	nietoperz
dolnośląskie																								
kujawsko-pomorskie																								
lubelskie											3													1
lubuskie																								
łódzkie																								
małopolskie																								1
mazowieckie																								
opolskie																								
podkarpackie											2													
podlaskie											1													
pomorskie																								
śląskie																								
świętokrzyskie																								
warmińsko-mazurskie																								
wielkopolskie																								
zachodniopomorskie																								
Razem											6													2

Zwierzęta domowe

0

Zwierzęta wolno żyjące

8

RAZEM

8

Przypadki wścieklizny

Kraj:

Rzeczpospolita Polska (POL)

Okres sprawozdawczy(kwartał/rok):

Załącznik nr 3

I - IV

2010

Obszar	Przypadki wścieklizny										Zwierzęta wolno żyjące														
	Zwierzęta domowe																								
Województwo	pies	kot	bydło	koń	owca	koza	świnia	bezdolny pies	inne		lis	jenot	szop	wilk	borsuk	kuna	inne łasicowate	inne mięsożerne	dzik	sarna	jeleń	daniel	inne	nietoperz	
dolnośląskie																									
kujawsko-pomorskie																									
lubelskie	1	1									9	1													
lubuskie																									
łódzkie																									
małopolskie	5	6	4	1	2			1			94			1	3					1					
mazowieckie																									1
opolskie																									
podkarpackie											13														
podlaskie		1									1														2
pomorskie																									
śląskie																									
świętokrzyskie																									
warmińsko-mazurskie																									1
wielkopolskie																									1
zachodniopomorskie																									1
Razem	6	8	4	1	2			1			117	1			1	3				1					6

Zwierzęta domowe

22

Zwierzęta wolno żyjące

129

RAZEM

151

Przypadki wścieklizny

Kraj:

Rzeczpospolita Polska (POL)

Okres sprawozdawczy(kwartał/rok):

I - IV

2011

Obszar	Przypadki wścieklizny										Zwierzęta wolno żyjące													
	Zwierzęta domowe										Zwierzęta wolno żyjące													
Województwo	pies	kot	bydło	koń	owca	koza	świnia	bezdomy pies	inne		lis	jenot	szop	wilk	borsuk	kuna	inne łasicowate	inne mięsożerne	dzik	sarna	jeleń	daniel	inne	nietoperz
dolnośląskie																								
kujawsko-pomorskie											12													
lubelskie																								
lubuskie																								
łódzkie																								
małopolskie	2	7	3					1			38				1	6						1	1	
mazowieckie																								1
opolskie																								
podkarpackie	6	1	2								46	1			2	3			2					
podlaskie		2	8				1				2				1									
pomorskie																								
śląskie											1													
świętokrzyskie																								
warmińsko-mazurskie			1								4	1												2
wielkopolskie																								
zachodniopomorskie																								
Razem	8	10	14				1	1			103	2			4	9			2		1	1	1	4

Zwierzęta domowe

34

Zwierzęta wolno żyjące

126

RAZEM

160

Przypadki wścieklizny Kraj:

Rzeczpospolita Polska (POL)

Okres sprawozdawczy(kwartał/rok):

I - IV 2012

Obszar	Przypadki wścieklizny										Zwierzęta wolno żyjące													
	Zwierzęta domowe																							
Województwo	pies	kot	bydło	koń	owca	koza	świnia	bezdolny pies	inne		lis	jenot	szop	wilk	borsuk	kuna	inne łasicowate	inne mięsożerne	dzik	sarna	jeleń	daniel	inne	nietoperz
dolnośląskie																								
kujawsko-pomorskie																								
lubelskie											4													
lubuskie																								
łódzkie																								
małopolskie	1	1			1						21													
mazowieckie																								1
opolskie																								
podkarpackie	10	11	8								170				2	10	1			1				
podlaskie	1	2	2								4	2												
pomorskie																								1
śląskie	1																							
świętokrzyskie																								
warmińsko-mazurskie											1													1
wielkopolskie																								
zachodniopomorskie																								
Razem	13	14	10		1						200	2			2	10	1			1				3

Zwierzęta domowe

38

Zwierzęta wolno żyjące

219

RAZEM

257

Przypadki wścieklizny Kraj:

Rzeczpospolita Polska (POL)

Okres sprawozdawczy(kwartał/rok):

I - IV 2013

Obszar	Przypadki wścieklizny										Zwierzęta wolno żyjące													
	Zwierzęta domowe										Zwierzęta wolno żyjące													
Województwo	pies	kot	bydło	koń	owca	koza	świnia	bezdolny pies	inne		lis	jenot	szop	wilk	borsuk	kuna	inne łasicowate	inne mięsożerne	dzik	sarna	jeleń	daniel	inne	nietoperz
dolnośląskie																								
kujawsko-pomorskie																								1
lubelskie	2										16													2
lubuskie																								
łódzkie																								
małopolskie	5	4	6								39			1	3									
mazowieckie																								
opolskie																								
podkarpackie	9	10	1					4			80			3	6				2		2	1	3	
podlaskie																								
pomorskie																								1
śląskie																								
świętokrzyskie	1										1													
warmińsko-mazurskie																								
wielkopolskie																								
zachodniopomorskie																								1
Razem	17	14	7					4			136			4	9				2		2	1	8	

Zwierzęta domowe

42

Zwierzęta wolno żyjące

162

RAZEM

204

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia jest wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 57 ust. 6 oraz 6a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt Główny Lekarz Weterynarii uzgadnia program z ministrem właściwym do spraw:

- 1) finansów publicznych – pod względem finansowym;
 - 2) rolnictwa – pod względem merytorycznym
- i występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o zatwierdzenie tak uzgodnionego programu.

Programy objęte niniejszym rozporządzeniem zostały uzgodnione z Ministrem Finansów oraz Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi i wysłane do zatwierdzenia przez Komisję Europejską.

Powyższe programy zawierają wymagania określone w art. 57 ust. 2 ww. ustawy oraz decyzji Komisji nr 2008/425/WE z dnia 25 kwietnia 2008 r. ustanawiającej standardowe wymagania w zakresie przedkładania przez państwa członkowskie krajowych programów zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych w celu uzyskania finansowania wspólnotowego (Dz. Urz. UE L 159 z 18.06.2008, str. 1, z późn. zm.).

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.6.2014, str. 1), programy zwalczania chorób zakaźnych zwierząt mogą być współfinansowane przez Unię Europejską.

Wścieklizna (*Rabies*) jest chorobą zakaźną zwierząt podlegającą obowiązkowi zwalczania, wymienioną w załączniku nr 2 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Obowiązek prowadzenia badań w kierunku wścieklizny wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813, z późn. zm.).

Szczegółowy sposób i tryb zwalczania choroby określony jest w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2005 r. w sprawie zwalczania wścieklizny (Dz. U. Nr 13, poz. 103).

Szczepienia lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie prowadzi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 1993 r. do czasu uwolnienia jej terytorium od tej jednostki chorobowej.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 ww. ustawy, psy powyżej 3 miesiąca życia oraz lisy wolno żyjące podlegają obowiązkowemu szczepieniu przeciwko wściekliznie.

Szczepienie lisów wolno żyjących prowadzi się zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1737).

Realizacja programu stanowiącego załącznik do projektowanego rozporządzenia, zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, będzie nadzorowana przez Głównego Lekarza Weterynarii i koordynowana w poszczególnych województwach przez wojewódzkich lekarzy weterynarii. Założenia planów zawartych w programie będą realizowane przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie od dnia 1 stycznia 2015 r.

Za takim terminem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia przemawia ważny interes społeczny i państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Program jest kontynuacją programów zwalczania wścieklizny prowadzonych w latach 2007-2013 i nie nakłada nowych obowiązków na podmioty. Celem jego jest ochrona zdrowia publicznego przez kontrolowanie i zwalczanie wścieklizny.

Projektowane rozporządzenie wdraża przepisy Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

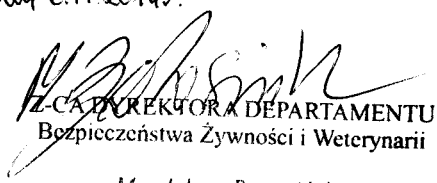
Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

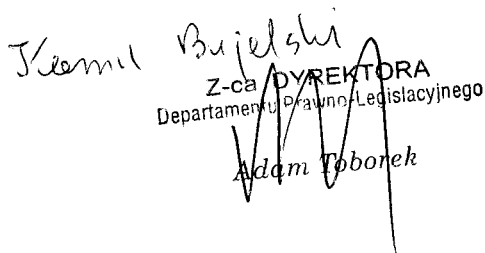
Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

**Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:**

Wz 6.11.2014r.

Z-ca DYREKTORA DEPARTAMENTU
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii

Magdalena Bartosińska

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego
Adam Toborek

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia programu zwalczania wścieklizny na 2015 r.

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Tadeusz Nalewajk

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Maciej Skowronek tel. 22 623 24 68,

maciej.skowronek@minrol.gov.pl

Data sporządzenia

6.11.2014 r.

Źródło:

ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.)

Nr w wykazie prac:**OCENA SKUTKÓW REGULACJI****1. Jaki problem jest rozwiązywany?**

Celem programu jest ochrona zdrowia publicznego poprzez przeprowadzanie szczepień ochronnych lisów oraz badań monitoringowych sprawdzających skuteczność zastosowanej szczepionki. Obowiązek zwalczania wścieklizny (*Rabies*) oraz szczepienia lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie wynika z przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.)
Szczepienie lisów wolno żyjących prowadzi się zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1737).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Program jest kontynuacją programu zwalczania wścieklizny prowadzonego w latach poprzednich.

Zaplanowane działania:

- przeprowadzanie doustnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przeprowadzania ochronnych szczepień lisów wolno żyjących przeciwko wściekliznie (Dz. U. poz. 1737),
 - pobieranie próbek oraz wykonywanie badań zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813, z późn. zm.),
 - wprowadzenie środków mających zastosowanie w przypadku zwalczania wścieklizny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2005 r. w sprawie zwalczania wścieklizny (Dz. U. Nr 13, poz. 103).
- Oczekiwany efekt - ograniczenie liczby przypadków wścieklizny u zwierząt.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach członkowskich UE, na terytorium których występuje wścieklizna bądź zagrożenie przedmiotową chorobą, prowadzone są programy zwalczania wścieklizny obejmujące działania zbliżone do działań określonych w polskim programie zwalczania wścieklizny. Zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji nr 2013/722/UE z dnia 29 listopada 2013 r. zatwierdzającą roczne i wieloletnie programy oraz wkład finansowy Unii w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2014 r. i na lata następne zatwierdzone zostały programy zwalczania wścieklizny m.in. dla Bułgarii, Estonii, Włoch, Łotwy, Litwy, Słowacji, Węgier i Rumunii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Główny Lekarz Weterynarii			
wojewódzkie inspektoraty weterynarii	16	dane GIW za 2013r.	
powiatowe inspektoraty weterynarii	305		

urzędowi lekarze weterynarii wyznaczeni do badań rozpoznawczych i pobierania próbek do badań laboratoryjnych.		dane GIW za 2013r.	
--	--	--------------------	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia stanowi kontynuację programu zwalczania wścieklizny prowadzonego w latach poprzednich. Ze względu na materię objętą proponowaną regulacją, projekt nie będzie podlegał konsultacjom społecznym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	35 822 448,68											35 822 448,68
budżet państwa	35 822 448,68											35 822 448,68
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	35 822 448,68											35 822 448,68
budżet państwa	35 822 448,68											35 822 448,68
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania
Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowej, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe, przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń
Kalkulacje kosztów jednostkowych zostały sporządzone w oparciu o szczegółowe wstępne sprawozdania finansowe z wojewódzkich inspektoratów weterynarii za 2013 r.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zwalczanie wścieklizny poprzez szczepienie lisów poprawi sytuację epizootyczną oraz bezpieczeństwo zdrowotne ludzi i zwierząt na terytorium kraju. Przewiduje się, że wynikiem realizacji powyższego programu będzie zmniejszenie wydatków finansowych przeznaczonych na zwalczanie ognisk wścieklizny. Zmniejszeniu ulegnie również liczba osób poddanych szczepieniu przeciwko wściekliznie.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
X nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			
Komentarz: Brak								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☒ x zdrowie		
Omówienie wpływu			Projektowane rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego populacji zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie wścieklizny. Ma ono również pośrednio na celu ochronę zdrowia publicznego, ponieważ wścieklizna jest śmiertelną chorobą odzwierzęcą.					
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
1.01.2015 r. - 31.12.2015 r.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Miernikiem będzie liczba przypadków wścieklizny u zwierząt stwierdzona w 2015 r. na terytorium Polski.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								
Brak								